

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.783/2019/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2019. december 12.

Az ügy tárgya: testi sértés büntettének kísérlete

Terhelt(ek):

Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 3.B.V.21.342/2017/14., ítélet,
tárgyalás, 2018. január 29.

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 22.Bf.8277/2018/9., ítélet,
nyilvános ülés, 2018. október 31.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a testi sértés büntettének kísérlete miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.B.V.21.342/2017/14. számú, és a Fővárosi Törvényszék 22.Bf.8277/2018/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2018. január 29. napján meghozott 3.B.V.21.342/2017/14. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki testi sértés büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdés]. Ezért öt 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, 1 napi tétel összegét 2.000 forintban állapította meg, az így kiszabott 600.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak átváltoztatásáról, és kötelezte a terheltet a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.
- [2] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2018. október 31. napján meghozott 22.Bf.8277/2018/9. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét

megváltoztatta annyiban, hogy a terheltet megrovásban részesítette, a magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, és az elsőfokú eljárás során felmerült bünygyi költségbl a terheltet 100.000 forint megfizetésére kötelezte. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

II.

- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt - a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontját megjelölve -, a terhelt felmentése érdekében.
- [4] Indokai szerint az eljárt bíróság a harmadízben folytatott megismételt eljárása során a terhelt védekezéshez való jogát oly mértékben korlátozta, amely a bünösség megállapítására lényeges kihatással bírt. Kifogásolta, hogy a bíróság az ítéleti tényállást az 1. számú tanú vallomására alapította, e tanú kihallgatása azonban csak a nyomozati szakban történt meg. A bírósági eljárás során a tanú írásbeli tanúvallomást tett, a tanú vallomása azonban álláspontja szerint nem felel meg a perjogi követelményeknek. A terhelt kezdetben élt a hallgatás jogával, a megismételt eljárásban azonban felmerültek olyan kérdések, amelyek a tényállás megállapítása szempontjából jelentősek lettek volna, és amelyre nézve a nevezett tanú meghallgatása a védő álláspontja szerint elengedhetetlenül szükséges lett volna. Erre azonban a bizonyítási eljárás során nem volt a védelemnek lehetősége, nem nyilatkoztatták sem a terheltet, sem a védőt arra nézve, hogy a tanú jelenlétéhez ragaszkodnak-e, és arra nézve sem, hogy van-e indítványuk a tanúnak felteendő kérdéseket illetően. A védő szerint az 1. számú tanú szavahihetősége azért is megkérdőjelezhető, mert a sértettel folyamatosan kapcsolatban állt az eljárás alatt. Kifogásolta, hogy a bíróság a 2. számú tanú szavahihetőségét pedig az ügy szempontjából lényegtelen, tényálláshoz nem tartozó tények körébe sem vonható körülmények miatt kérdőjelezte meg. Utalt arra, hogy az 1. számú tanú terhelő tartalmú vallomását a bizonyítékok közül ki kellett volna rekeszteni, ennek hiányában a terheltnek a védekezéshez való alapvető jogai sérültek.
- [5] A Legfőbb Ügyészség BF.891/2019/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak tartotta. Az ügyész szerint az indítvány a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységén keresztül - így az 1. és 2. számú tanú vallomásának mikénti mérlegelésén keresztül - az irányadó tényállást támadja. A tanú írásbeli vallomásával kapcsolatos eljárásjogi kifogás az ügyész szerint nem tartozik a Be. 649. § (2) bekezdésében írt eljárási szabálysértések közé, ezért a felülvizsgálati indítvány elutasítását indítványozta.
- [6] A terhelt védője a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében hivatkozott arra, hogy az indítvány a terhelt hatékony védelemhez való, alapelvi rendelkezés körébe tartozó jogának megsértését kifogásolja, amely azáltal valósult meg, hogy az ügyben nem volt mód és lehetőség a tanú felé kérdések feltételére és szembesítésre, ugyanakkor az ítéleti tényállás lényegét tekintve ezen eljárásjogi szempontból kifogásolható tanú vallomásán alapszik.

III.

- [7] A terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [8] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős határozattal szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 648. § a)-c) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [9] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak.
- [10] Eszerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság

határozatát

- a) joghatóság hiányában,
 - b) a magánindítvány, a feljelentés, vagy a legfőbb ügyésznek a 4. § (9) bekezdésében, vagy a Btk. 3. § (3) bekezdésében meghatározott rendelkezése hiányában,
 - c) nem az arra jogosult által emelt vád alapján,
 - d) a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel, vagy
 - e) a súlyosítási tilalom megsértésével hozta meg.
- [11] A Be. 608. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha
- a) bíróság nem volt törvényesen megalakítva, vagy a tárgyaláson a tanács tagjai nem voltak mindvégig jelen,
 - b) az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizáró bíró vett részt,
 - c) a bíróság hatáskörét túllépte, katonai büntetőeljárásra vagy más bíróság kizárólagos illetékességébe tartozó ügyet bírált el,
 - d) a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek jelenléte a törvény értelmében kötelező,
 - e) a bíróság az 567. § (1) bekezdés a)-b) és d)-e) pontjában, valamint a (2) bekezdésben meghatározott valamely ok törvénysértő megállapítása miatt az eljárást megszüntette,
 - f) az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.
- [12] A Be. 649. § (2) bekezdése tehát a Be. 608. § (1) bekezdésében fel nem sorolt - relatív - eljárási szabálysértések esetén nem teszi lehetővé a felülvizsgálatot.
- [13] A Be. 167. § (4) bekezdése szerint a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.
- [14] A Be. 181. § (1) bekezdése alapján a bíróság, az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság engedélyezheti, hogy a tanú szóbeli kihallgatását követően vagy helyette írásban tegyen vallomást.
- A (4) bekezdés alapján az írásbeli tanúvallomás megtétele nem zárja ki, hogy utóbb a tanút, ha ez szükséges, a kihallgatása céljából a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság idézze.
- [15] A Be. 527. § (1) bekezdés d) pontja szerint az egyesbíró vagy a tanács elnöke a tanúnak az eljárás során tett vallomásának lényegét hivatalból ismertetheti, vagy az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára felolvashatja, illetve a jegyzőkönyvvezetővel felolvastathatja, ha a tanú a 181. § alapján írásban tett vallomást, és a tanú tárgyaláson történő kihallgatását a bíróság nem tartja szükségesnek.
- [16] A felidézett rendelkezések összevetéséből egyértelműen kitűnik, hogy az írásbeli tanúvallomás megtételét követően a tanú megidőzését az eljárási törvény nem zárja ki, ugyanakkor ennek szükségességét teljes egészében a bíróság (eljáró hatóság) belátására bízta. E körben tehát a törvény a bizonyítékok Be. 167. § (4) bekezdése szerinti szabad értékelése és eredményének mérlegelése körében kialakítandó belső meggyőződéshez szükséges eljárási cselekmények elvégzésének mikéntjét, a pervezetés módját a bíróságra bízta.
- [17] A Be. 181. § (4) és 527. § (1) bekezdés d) pontja szerinti szükségesség („ha ez szükséges”) tehát nem ró kötelezettséget az eljáró bíróságra nézve a tekintetben, hogy az írásbeli vallomást tevő tanú tényleges kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványt mindenképp elfogadja, illetve teljesítse. Ez utóbbi ugyanis a pervezetés módjára vonatkozó (vádlói, védelmi) igény kikényszeríthetőségét, kikényszerítését jelentené, ilyen szabályt azonban a törvény e körben nem tartalmaz. Ebből következően az erre vonatkozó bizonyítási indítvány el nem fogadása esetlegesen a tényállás megalapozatlanságának kérdését felvetheti, de sem abszolút, sem relatív eljárási szabályszegést nem valósít meg.
- [18] Megjegyzi a Kúria, hogy az iratokból kitűnően jelen ügyben a védő a megismételt elsőfokú eljárás eredményeként született elsőfokú határozat elleni fellebbezés indokolása körében - a másodfokú eljárásban - hivatkozott arra, hogy az érdemi határozat hatályon kívül helyezése esetén az 1. számú

tanú kihallgatását szükségesnek tartja, erre nézve az elsőfokú eljárás során nem terjesztett elő bizonyítási indítványt, a tanúhoz kérdések feltevését sem indítványozta.

- [19] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [20] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés (intézkedés), illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [21] Az indítvány a büntetőeljárás törvény megsértésére hivatkozással valójában a bizonyítékok mikénti értékelését - az 1. és 2. számú tanú vallomásának értékelését, a terhelti védekezés elvetését - sérelmezte, melyek révén a terhelt felmentése érdekében eltérő tényállás megállapítását szorgalmazta. Erre azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs mód.
- [22] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.
- [23] Ekként a Kúria a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [24] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [25] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2019. december 12.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző